

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena n sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Opisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opremaništvo, na katero naj se odgovorijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O vojski.

Ruski car je iz Peterburga 20. t. m. s cesarjevim svojim naslednikom in vojnim ministrom Miljutinom odpotoval in včeraj 22. t. m. prišel k vojski v tabor Kišenevski. V ruskem taborju je mej vojaki veliko navdušenje. Tam bode izdal ali je že izdal, ko to pišemo, vojni manifest. Iz Bukurešta se v London poroča že celo obseg tega carskega manifesta. V njem bode car baje rekel, da, ker so bila njegova prizadevanja o ohranjenju miru vsled trdovratnosti turške vlade zastoj storjena, ker je položaj kristijanov v Turčiji vedno hujši, ker je njih življenje in imenje v vednej opasnosti, hoče car v imenu človekoljubja in v svoji zavesti, ka je on naravni zaščitnik ali varuh Slovanov v orijentu, z orožjem v roci ona poročstva za trpeče sovražnike v Turčiji doseči, ki so za njih blagost in boljše stanje potrebni. Pridobiti ali osvojiti dežel car neče.

V Kišenev k carju sta pripotovala iz Carigrada tudi črnogorska pooblaščenca Petrović in Radonić, ki bosta najbrž dobila od ruskega generalnega štaba navod, kako naj Črnogorci vojujejo v zvezi z Rusi.

Piše se, da bodo Rumuni poleg Rusov vojevali, ker Turki trde zadnji čas, da je njihova zemlja turško oblastje, a Rusija jim je zagotovila neodvisnost in samostanost.

Pričakuje se sploh, da ruska vojska bode jutri 24. t. m. začela svoj marš proti turški meji v Evropi in Aziji.

Previdna, nekaterim prepočasna priprava od strani Rusov kaže le veliko resnost, s katero ido na težko veliko delo, proti volji skoro da ne vse Evrope! Bog blagoslovi njih orožje, ker imajo res velikanske strategične

težave premagati, kakoršnih si prej nijsmo domišljali.

Za vsacega poštenega avstrijskega Slovana žaleče in globoko razžaljivo je to, kako v očigled počenjajoče se te velike svete, osvobodilne, kulturne, krščanske vojne pišejo glasila naše nemške ustavoverne stranke, grdeč in psujoč bratsko nam Rusijo in črneč vse Slovanstvo. „N. fr. Pr.“ se na primer v članku od zadnje nedelje predrzne reči, da je „avstrijsk“ poklic ta, da se Slovanstvo znotraj in zunaj naše monarhije ne ukrepi preveč.“ Kaj se to pravi v Avstriji, kjer je nas Slovanov polovica vsega prebivalstva?!

Ti judovsko-prusko-nemški novinarski grdini, na Dunaji, v naših kronovinah in nekaj tudi v severnej Nemčiji pišoč, zmerjajo in dolže Ruse ter vse Slovane, da so neodkritosrčni, da besede ne držé; ti novinarji se predrznejo psovati blazega prijatelja našemu svitlemu cesarju, ruskega carja osvoboditelja, da je „dvojezičen“ in da svoje besede ne drži. Naj rajši taki nemški prusijani na sever pogledajo v Nemčijo, tam bodo dokazano dvojezičnost našli. Kralj Vilhelm je v začetku francoske vojske slovesno rekel, da ne vojuje proti francoskemu narodu, ampak le proti Napoleonu. Kako je to besedo držal po Sedanu, ko je Napoleon ujel? Nič! Vojeval je dalje proti francoskemu narodu. Torej pred svojim pragom pometajte, nemška gospoda!

Blizu moldavsko-ruske meje bivajoč Slovenec nam piše 20. aprila od tam: „Postaje železniške in brzojavne mej Jašem in Ungenijem, železniški zadnji postaj moldavski, so že od 18. aprila v ruskih rokah. V Ungeni stoji 900 vagonov, ter bode šlo vsak čas 14 vlakov iz Kišeneva v Jaš. Proti parnih brodov mej Odeso in Ca-

rigradom je že vstavljen. Rumunski knez je sklical včeraj vse svoje rezerve, milice, in tudi meščanske garde.“

iz Rusije. [Izv. dop.]

Turčija se je Rusiji odrezala po turški. A Rusija? Rusija čaka — — Rusija čaka od svojega carja manifesta, kateri bode 80 milijonom Slovanom opovestil, da besede, katere je car izrekel bil v svetih Moskvi, postale so meso; da je Rusija po strašnej diplomatski šoli stopila na svojo lastno pot, po kateri bode hodila, dokler ne pride do one točke, do onega zmagonosnega prapora, na katerem bode napisano: „Turški Slovani molijo k Bogu za srečo in blagostanje ruskega, bratskega jim naroda in milostivejšega njegovega carja, kateri jim je podaril iz čistega brato- in človekoljubja svobodo od večnega njihovega krvoloka.“

Strašno- velikanski so trenotki v katerih živimo. Trepot spredaj, trepet zadaj, groza na levem, strah in nada na desnem, nesigurnost kamor bi koli pogledal. Kakov trepet? Mar Rusija nij storila vsega, kar je storiti mogla za mir? Da, kaj še! Stori la je več, kakor so sploh človeške kombinacije mogle dogajevati. Smemo tvrdo reči, da nij države na svetu, katera bi bila tako dostojno, tako mirno šla po onej trnjevi poti, na katero jo je vrgel evropski zapad po krimskeji vojski, posebno pa od iste minute, v kateri je sprožil se prvi petelin za odrešenje slovanskih rev in sirot izpod krempljev strašnega krvokalnega zmaja. Mar si Rusija nij v zavesti svojih sil, svojega naroda, ki je v tisočih zaupnic, iskreno iz srca prišedih, izrazil svojo blagodarnost in svoje zaupanje

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Četrto poglavje.

(Dalje.)

„Za vas je druga,“ rekla je Katinka pristročno. „On vas ljubi, vi pa ne marate nič zanj, a jaz — jaz —“, tu so jo premagali razdraženi čuti in lice je zakopala v zglavje.

Jerica se jej je približala, položila je roko prijazno na glavo uboge devojke in je za njo izgovorila stavek:

„Vi, Katinka imate tako veliko srce, da se je morebiti ukradel vanj; a preblago je vaše srce, da bi ga izročili grdim in hudob-

nim ljudem. Ne mislite več nanj, tega se vreden nij.“

„Ne morem si pomoči,“ rekla je Katinka. „Tako bedasta sem, kot je rekel.“

„Ne, to pač niste,“ rekla je Jerica osrčevaje jo, „in pokazati mu morate to.“

„Kako?“

„Pokažite mu, da je Katinka Rajeva sicer mehkega in milega srca, vendar dovelj močna, in krepka, da ne veruje več njegovemu prilizovanju, ter njegove besede toliko čisla, kolikor zaslužio.“

„Ali mi bode te pomagali, Jerica? Vi ste se potegnili za me ter ste mu povedali, kako hudoben je bil proti meni. Ali me bode te tolažili, če ne bodem preverila njega, teto in Izabelo, da sem prav srečna?“

Jerica jo je ljubeznjivo objela, ter jej je tako najbolje zagotovila svojo udanost in svoje sočutje.

„Črez malo tednov bode te tako veseli in srečni kot nekda,“ rekla je. Kmalu bode te nehali misliti na moža, katerega več ne morete čislati.“

Katinka je zanikavala, da bi še kedaj bila srečna.

Jerica je sicer le malo poznala človeško srce, vendar se je nadejala boljšega. Videla je, da je Katinkino vzdihovanje in jokanje podobno bolečini otroški, in je upala, da vihar nij zadel in poškodoval globoko njenega srca.

Vendar se jej je globoko smilila, in bala se je, da ne bi bila dovelj krepkega duha, da bi se v bodoče občuj z gospodom Brusom, vedla špoštljivo in ponosno, kot je ženski dostojno; bala se je, da bi se izročila zasmehovanju Izabeline mu in zaničevanju tetinemu, ko bi njeno lice ali njeno vedenje izdalo poniževalno izkušnjo.

K sreči bila jej je prihranjena prva skušnja.

svojemu vladiki, ko je pred Bogom obljubil storiti vse, kar bode njegova svetjša dolžnost pred kristijansko civilizacijo?

Ne, ne, objektivna zgodovina ne bode krivila Rusije za strašne krvave nesreče, katere bode prinesla vojska, stoječa z eno nogo uže v sedajnosti. Sile bodo dovoljne, če je božja volja, in če bode sreča vsaj mirovala, da si bi ne pomagala nam nij trohice. A trepet in bojazen nas tare za to, ker je človeškemu srcu strašno, strašno gibati se, če se bliža prolitje krvi, katero bi moglo izostatí, ko bi čuvstvo pravičnosti in človekoljubja bilo vsaj betvico, znano itim „blagordnim civilizatorom,“ katerim bode ono moral probujati se verni barbar s kopjem in puško v rokah. Mi čakamo — — — manifesta! —r.

Iz deželni zborov.

Kranjski deželni zbor.

(VI. seja. 20. aprila.) Deželni glavar se spominja umrlega uda zbornice, g. L. Jugovica, ki je mnogo let deloval na političnem polju kot državni in deželni poslanec in kot župan mesta Kranj. Bil je, to ve vsak, ki ga je poznal, vrl značaj, in ima mnogo zaslug za prosep obrtnije, namreč za izdelovanje sitov iz žime v Stražiščah. Glavar predlaga, naj poslanci v znamenje sočutja vstanejo od sedežev in njega pooblaste, da izraženo sočutje deželnega zbora pismenim potem naznani družini pokojnikov. Zbornica to odobri.

Dr. Bleiweis izroči prošnjo kmetijske podružnice v Novem mestu, naj bi se po slabej letini prizadetim kmetijskim gospodarjem na Dolenjskem odpisali davki. Prošnja občin Litija, Zagorje, Šmartin in drugih, naj bi deželni zbor s tem, da popravi nekatere določbe cestne postave, skrbel za boljšo uravnavo kantonskih cest, izroči se gospodarskemu odseku.

Dr. Bleiweis poroča v imenu gospodarskega odseka o vpeljanji poduka v kmetijstvu po potnem učitelju na Kranjskem in nasvetuje:

Slavni zbor naj sklene:

1. Deželni zbor za napredek našega kmetijstva pripoznava potrebo stalnega potnega učitelja; ker pa z ozirom na odpisa slavnega ministerstva kmetijstva od 7. februarja 1877. leta štev. 1572/180 in od 14. marca 1877. leta štev. 3159/400 uže letos nij mogoče ga ustanoviti, za to se za letošnje leto po do-

govoru z družbo kmetijsko takoj nastavi provizoren potni učitelj, za to opravilstvo popolnem sposoben in slovenskega in nemškega jezika zmožen, ki naj svoje delovanje začne meseca junija t. l. z remuneracijo 125 gld. in pa 50 gld. popotnine na mesec.

2. Da se pridobi remuneracijski znesek, nalaga se deželnemu odboru, obrniti se do subvencijskega odbora c. k. družbe kmetijske za prepust onih 600 gld., ki mu jih je slavno ministerstvo kmetijstva z dopisom od 2. aprila t. l. štev. 2270/290 na c. k. deželno vlado Kranjsko za letošnje leto obljubilo; — da pa se dopolni v predlogu 1. učitelju odmerjena remuneracija, pooblastuje se deželni odbor, da še potrebnih 625 gld. vzame iz onih 1500 gld., ki jih je lanski deželni zbor nadaljevalnim kmetijskim šolam za letošnje leto odločil.

3. Deželnemu odboru se nalaga, da stopi v dogovor z družbo kmetijsko ter vzajemno z njo sestavi instrukcijo za popotnega učitelja, po kateri ima opravljati svoj mandat.

4. Te sklepe naj deželni odbor objavi centralnemu odboru družbe kmetijske, da zamore zadostiti ukazu slavnega ministerstva kmetijstva, naznanjene mu od c. k. deželne vlade z dopisom od 9. aprila t. l. štev. 2540.

V generalnej debati se oglasi poslanec Kramarič. On pravi, da o tako potrebnej stvari kakor jo nasvetuje gospodarski odsek bodo vsi poslanci ene misli. Posebne koristi bode nasvetovani učitelj za dolenjsko stran, ki večinom od trte živi in kjer je najbolj potreba, da se uže enkrat odstrani zmirom priljubljeno staro kopito. Govornik gorko priporoča odsekov predlog.

Vstane stari renegat Dežman in govori nad pol drugo uro proti predlogom gospodarskega odseka. On pravi, da je mnogo kmetijskih strokovnjakov proti potnim učiteljem in da je v državnem zboru nek poslanec to naravno naravnost sleparijo imenoval. Dozdaj še nobena dežela razen nižje Avstrijske nij nastavila potnih učiteljev, celo Štajerska ne, katera je vendar mnogo premožnejša od nas. Ko so bili tabori v modi, tedaj se je priklopilo zmirom za parado tudi kak kmetijski predmet in kakor je bilo čitati v narodnih listih, se je poduk, akoravno so predavali različni gospodje, zmirom izvrstno obnesel. Tako naj bi tudi zdaj bilo. Ako bi se imel uže kdo nastaviti, bil bi on za „kulturinženirja“, kakor je na spodnjem Avstrijskem, kateri bi kmetom praktično pomagal in trikrat toliko opravil kot trije potni učitelji. Čudna se nam tudi zdi opazka v po-

ročilu, da bode potni učitelj pravi misijonar kmetijstva. Cerkev ima tudi svoje misijone, ali da bi se bilo kdaj za misijone kaj naložilo, ali pa, da bi jih opravljal zmirom jeden in isti, to mi bodo moji čestiti sodružniki duhovenskega stanu potrdili. Vrstijo se Jezuiti z Lazaristi in vse kar je storiti, je to, da se njim cerkev prepusti. Posnemajmo tedaj tudi mi katoliško cerkev, kar se kmetijskega poduka tiče. Tudi je dosti domačih moči, ki lahko opravljajo potno učiteljstvo. Župnik Mesar, Pintar, (!) vodja slapške šole g. Dolenec in tu in tam tudi g. učitelj Povše, bi v raznih krajih lahko predavali g. Dolenec kot strokovnjak v vinoreji posebno na Dolenjskem. Država sama neče dosti o potnih učiteljih vedeti, kajti ona v svojih spisih govori le zmirom o potnih predavanjih, nikdar o učiteljih. Tudi se nakopava potnemu učitelju premnogo posla, tako, da ne bode mogel nobenega zadostno opravljati. Dežela je pa v obče preubožna, da bi plačala potnega učitelja in če se denes dovoli remuneracija, bode treba tudi kakor za zdravnika v prisilnej delalnici, kjer se je remuneracija izpremenila kar na tihem v plačo, naprej plačevati. Zato nasvetuje, naj se izroče peticije podružnice metliške in novomeške deželnej vladi s priporočilom, da se njim iz zneska, katerega daruje kmetijsko ministerstvo za potne učitelje, kaj dovoli, deželnemu odboru se pa naroča, da v prihodnji sesiji poroča, ali je treba potnega učitelja, ali ne.

(Daje, prin.)

Štajerski deželni zbor.

Iz Gradca 20. apr. [Izv. dop.]

Malokedaj se zgodi, da zbornice v prihodnji seji preključujejo in zametavajo sklepe, katere so storile v prejšnji seji. Pri nas pa je vse mogoče, zlasti kedar gre za naprave na spodnjem Štajerskem. Včeraj je zbor z veliko večino sklenil, da se po vladnem predlogu ima regulirati Drava od Ptujja do Bukovja pod Ptujem. In denes, ko je gospodarski odsek v tem smislu poročal, govoril je gornje-štajerski poslanec baron Walterskirchen proti temu predlogu in spet se je našla večina, ki je ovrgla včerajšni sklep. Reguliranje Drave je tedaj za zdaj odloženo, za koliko časa, kdo ve.

Precej po tem sklepu pa je isti poslanec b. Walterskirchen nasvetoval v imenu gospodarskega odseka, naj se za neko reguliranje Anize na zgornjem Štajerskem 30.000 gold. privoli iz deželnega fonda. Dr. Vošnjak

Gospoda Brusa nij bilo več k hiši in čez nekaj dnij je za to poletje zapustil domačijo. Ker nij vedela niti Grahamova niti Brusova rodbina, zakaj je nenadoma odpotoval, bila je zunanja nje izkušnja le ta, da ste jo teta in sestričina neprestano povpraševali, ali je Katinka količkaj kriva te hipne in nenadne dogodbe. Ali ga nij hotela? Ali se je z njim razprla in zakaj?

Katinka je verovala oboje, a verovali jej nijste; in vsa zadeva je ostala čudovita in zanimljiva skrivnost.

Gospa Grahamova in Izabela ste vedeli, da se je Katinka zadnji trenotek branila iti na ženitovanje, ker je ravno, ko se je voz pripeljal, slučajno izvedela, da gospoda Brusa ne bode v družbi. Ker je prisiljena priznala, da je bil oni večer nekoliko v hiši, sklepali ste prav naravno, da sta se ljubeča nekako razprla.

Izabela je predobro poznala Katinko, da bi bila verovala, da bi bila popustila prostovoljno popustila čestitelja, ki jo je očitno kaj močno čislal; tudi je zapazila, da je občutljiva devotka skrbno se ogibala omeniti nezvestega. Mislili bi tedaj, da bi je navadna ljubezen in rahločutnost bili učili, da bi nikdar ne omenila boleznega predmeta. A to se nij zgodilo. Skoro vsak dan je govorila o gospodu Brusu in njegovem čudovitem odpotovanji in pri najmanjšem razporu mej soboj in Katinko je ugnala zadnjo z zbadljivim zasmehovanjem njene ljubezni. Katinka je v takih primerljajih pribežavala k Jerici, pripovedovala jej je svoje težave, ter je iskala njenega sočutja. In ta nij le prijazno poslušala njenih bridkosti, ampak jo je tolažila, vkrepovala in razveseljevala; tako se je imela res tej zahvaliti, da se je polagoma vpokojilo njeno srce. Jerica je odkritosrečno milovala devotko, ki je bila zarad

nje tako grozovito prevarana; nje otožnost in in žalostno lice ste ginljivo pripovedovali o notranjih njenih bolečinah. Jerica jej je neutrujena prigovarjala, naj misli na druge reči ter se naj poprime opravil, katera so njej samej pomogla zoper grizečo žalost in boleost.

Največ časa je Jerica prebila pri svojej najdražji in najboljši prijateljici Emiliji, a Emilija nij imela na sebi nič izključljivega. Kadar nij telesno trpela, kar pa se je često zgodilo, srčno je sprejela vsacega obiskovalca, ki se je veselil njene družbe ali pa se učil v njej; in celo divja in raztresena Francika se v Emilijini sobi nikdar nij čutila kot vsiljenko; tako sladko je bilo smehljanje, s katerim jo je pozdravljala, tako velika prizanesljivost, katero je nahajala njena lehkomišljenost. Tako se je lahko vsak nadejal, da bode Katinka z veseljem sprejela; zlasti pa ko je bila Emilijina zares čudovita bistrournost zapazila, da

izreče, da naj bode zbornica dosledna in če za potrebna dela na spodnjem Štajerskem nema novcev, jih tudi za nemški Štajer ne more imeti. Aniza je uže požrla nad šest sto tisoč gold. deželnega denarja, vsako leto po 30 do 40 tisoč, tedaj eden krajevar deželne priklade na goldinar direktnega davka, kar moramo tudi na spodnjem Štajerskem plačati. Pred par dnevi se je privolilo 40.000 gld. za popraviljenje ceste od Pasaila do Weiza na zgornjem Štajerskem, denes pa se nij dalo 18 000 gld. za reguliranje Drave. — Večina zbornice je se ve da sklenila dela pri Anizi na deželne stroške.

Občina Šmarje pri Celji je prosila, da se naj loči v dve občini, namreč trg in okolič. Odsek za občinske zadeve je nasvetoval, da se naj prošnja za zdaj odbije. Poslanec Žnidaršič, kot ud odseka nasvetojuje, da naj deželni zbor privoli ločitve. Dr. Vošnjak in Herman podpirata ta predlog, ki je bil tudi od večine zbornice sprejet.

Potem se je začela generalna debata o deželnem proračunu za leto 1878. — Herman v obširnem govoru dokazuje, da je politični sistem pred vsem kriv gospodarstveni krizi.

Dr. Dominkuš obžaluje, da deželni odbor nij predložil popolnejšega poročila o materialnem položaji dežele in njenih prebivalcev. Navede jako zanimive statistične date glede eksekutivnih dražeb, na novo intabuliranih dolgov, izgub upnikov pri dražbah itd. za mariborski okraj leta 1876. Iz tega se vidi, da se kriza vedno bolj razširja tudi na kmetih. Spodnji Štajer je sploh z davki preobložen. Govornik pride po temeljiti razpravi do sklepa, da se mora 1. z največjo varčnostjo ravnati pri deželnih izdatkih, ki bi ne imeli presegati dohodkov, 2. pa se mora sedanje strankarsko vladanje odpraviti ter na njegovo mesto stopiti vlada, ki je pravična vsem narodom in zavzeta za pravo svobodo in resnico. Slovencem se še vedno velike krivice gode v njihovih pravičnih narodnih zahtevah, v šoli in v uradih. Še iz realk se je izpahnil slovenski jezik in v tej sesiji je deželni zbor odvezel okrajnim šolskim svetom pravico imenovanja učiteljev, kar je zlasti proti našim slovenskim okrajem storjeni enostranski sklep. (Celi govor prinesemo po stenografičnih poročilih. Ur.)

Deželni odbornik Paierhuber je odgovarjal dr. Dominkušu, ne da bi mogel ovreči njegovih dokazovanj. Paierhuber se nij končal

svojega govora, pa se Reuter oglasi in nasvetojuje konec debate, ki je bil res sprejet. Ustavoverci nijso vedeli ničesar odgovoriti, ali pa so po banketu včerajšnjega dneva še imeli debele lase, da jim nij bila volja se spuščati v daljšo debato.

Omeniti moram čudnega obnašanja nemških konservativcev. V celi sesiji se pri nobeni važni stvari nijso oglašili in tudi denes so molčali. Najbolj čudno pa je, da so večinom zapustili dvorano, ko je Herman začel govoriti, tako da je zbor skoraj nesklepčen postal, ker so tudi skrajni levičarji otšli po svoji navadi. Da si je Herman pred vsem naglašal klerikalno-konservativno stališče, mu niti eden bravo nij donel od nemških konservativcev; pač pa so slovenski poslanci mu pritrdili in bravo klicali, ko je enkrat vmes omenjal krivice, katera se Slovencem na Štajerskem godi. Nemški konservativci sploh žalostno rolo igrajo v štajerskem deželnem zboru, ker nemajo nobenega pravega vodje in govornika mej soboj. Knez Lichtenstein jako nadarjen mož, bil je le pri eni seji, potem pa šel na odpust zavolj bolezni, ki pa nij tako nevarna, da bi ne bil mogel še par dni v zboru ostati. Ampak izogibal se je neprijetni situaciji kot predsednik konservativnega kluba posredovati in spravo delati. Štajerski Slovenci sploh ničesar nemajo pričakovati niti v narodnem, niti v gmotnem oziru, bodisi od štajerskih nemških liberalcev, bodisi od konservativcev, Slovencem nasproti so edini, eni kot drugi.

Politični razgled.

Nemške dežele.

V Ljubljani 22 aprila.

Dunajska „N. Fr. Pr.“ poroča, da so bili vsi veliteljni avstrijski generali 20. t. m. pod predsedstvom nadvojvode Albrechta zbrali se in se posvetovali o mobilizaciji avstrijske vojske, t. j. o zasedenji Bosne. — „D. Ztg.“ pa uže vidi, da bode nastopil namesto dualizma v naši monarhiji trializem, ker se bode novo pridobljena slovanska Bosna priklopila in prislonila Hrvatskeji, odločenej od Ogerske. Mi Slovenci bomo tudipro-sili zraven biti pri tej tretjeji grupi.

Deželni zbori so bili v soboto končani. V skoro vseh je prišla tudi politika na vrsto, v večini nij vladala zadovoljnost z zdanjimi razmerami.

Državni zbor se je imel denes sniti. Na dnevnem redu so le male reči, pa menda precej pridejo važneje nagodbene postavbe. — Ogerski zbor je uže v soboto sešel se.

Avstrijski škofje zborujejo na Dunaji uže več dni, a ničesa se dozda še nij zvedelo, kaj so uže sklenili in kaj nameravajo skleniti. Močno se misli, da mej predmeti razgovorov in sklepov je tudi ljudska ali narodna šola v prvi vrsti.

V *češkem* deželnem zboru sta narodna Čeha takozvane „mlade“ stranke ostro grajala ponemčevanje v čeških šolah in dokazala, kako se dandenes zatira češčina na korist nemščine v Čehov.

V *moravskem* deželnem zboru je Fanderlik očital nemškeji večini poslancev in posebno poslancem velicega posestva, „da s ponemčevanjem, z odbijanjem vseh prošenj Slovanov, ki hote narodne slovanske šole zakrivljajo, da je zlo v deželi. Slovansko prebivalstvo protestira zoper to tlačenje, ono ne bode nehalo za svoje pravice boriti se.“

Pruski državni svet.

Ruski kancelarja okrožnica do vlad evropskih ima denes objaviti se. — Vsled zadnjega vremena sta Dnjepr in Dnjestr izstopila iz strug in škodo naredila.

Srbi bodo na Timoku postavili en opazovalni oddelek vojske, da Turki ne bodo čez mejo udarjali.

Angleški flota pride zopet v Besiko čuvat Carigrad. — Novi angleški poslanik Layard je prišel v Carigrad.

Egiptovski podkralj je iz Angleške dobil denarja, da bode mogel 40.000 mož oborožiti in Turkom na pomoč poslati.

Iz *Bertina* se poroča dunajskemu listu, da je ruski car pisal vojvodi Albrechtu pismo, v katerem izraža upanje, da bode na njem tudi nadalje imel prijatelja, kar bode na korist obema državama.

Nemški cesar potuje v osvojene francoske ali pofrancožene zemlje Elsas in Lotaringijo. V nedeljo 30. apr. pride v Strassburg. — Dosti simpatij ga tam ne čaka. — Pruska „Kreuzzeitung“, glasilo protestantskih popov in „junkrjev“, se jezi, da je na Ruskem preveč panslavistov, ki zdaj vmes govore, da to Avstriji ne more vse eno biti. — Kaj prisiljivemu Prusijancu naša Avstrija in njene stvari mar?!

Španski kralj je pomilostil oficirje in vojake, ki so Karlutom služili.

Dopisi.

Iz Kroke 18. aprila. [Izv. dopis.] Na dopis v „Slovenskem Narodu“ iz Kroke v številki 87. zaradi cerkvenega petja, odgovorim jaz, da je le sovražna neresnica. Za ljudi, ki si kaj na petje umejo, in so katerikrat kaj lepega slišali, je naše petje lepo. Veliko sem moral slišati uže o božiči, ko sem navadil pevce lepe „tantum ergo“ Foersterjeve. In sedaj, katero iz mej teh lepih pesnic navadam, si pred njo le ušesa mašijo. Ali to me malo

Katinka nij več tako živa in srečna kakor nek-daj, in ima tedaj večo pravico do njene do-brotljivosti.

Ko je Izabela časih Katinko tako mučila in dražila, da nij mogla več prenašati, prikazala se je majhena osoba pred na pol odprtimi durmi gospice Grahamove in (če Jerice nikjer nij bilo) oglašili so se gotovo sladki glasovi: „Katinka! slišim te; pridi k meni dete drago! veselili se bove tvoje družbe.“ In kadar je bila tu in sedé poleg Jerice se od te učila kakega majhenega ličnega dela, ali je poslušala čitati, ali je poslušala Emilijine še prijetnejše glasove, takrat je preživela Katinka nepozabljive ure, tako mirne, tako lepe, tako vesele, tako popolnem nepodobne onim, katero je drugod preživela. Nehotoma so tudi močno vplivale na njo ter jej oblažile duh in srce.

Nikdo nij mogel prijateljsko občevati z

Emilijo, poslušati njene besede, gledati svet nebeškega njenega smehljanja in sopsti čednostno sapo, ki je obdajale vse njeno bitje, da ne bi se bil navzel ljubezni h kreposti in svetosti, če prav ne njih bitja. Bila je tako malo sebična, tako potrpežljiva kljubu vsem težavam svojim, da bi se bila sravovala Katinka tožiti vpricho nje; v njenej sobi je vedno vladala tako nalezljiva veselost, da se je Katinka kljubu njenej onidanjej nesreči često izpozabila ter zopet kazala svojo naravno veselo živahnost. Minol je teden za tednom in njena bridkost in žalost, ki ste sprva bile tako silovite in močne, ste nagloma pojemali, kot se pri takih viharjih britkostih navadno godi: tihoma in nevedoma se jej je celila srčna rana. A o istem času je bistveno napredovala tudi v drugaj reči, ki jej je bila ravno tako koristna in imenitna. Ker je neprestano občevala s čistim srcem in izobraženim duhom

Emilijinim, še pristrčnejše in zaupljivejše z devojko, ki je nekaj sedela pri njenih nogah in se od nje učila, vzviševalo se je Katinkino mišljenje, ter se je obrnilo k resnim namenom, ki so poprej bili popolnem neznani njenemu značaju.

Nespameten otrok, čegar srce je bilo prilizovanje gospoda Brusa omrežilo, se je sedaj učil nekoliko po izgledih in naukih svojih novih svetovalk in prijateljic, nekoliko pa po lastni bridki izkušnji izpoznavati nečimurnost in pustobo hrane, katere je dosedaj dobival njen duh. Odločila se je prvokrat v svojem življenji, da če razvijati in gojiti neumrjoče svoje moči. Izbudila in gojila je prve kali boljšega svojega bitja, ki so se v poznejših letih in po drugem vplivu razvijale in razširjale ter veselega, nečimernega in vetrastega otroka šege promenile v koristno, spoštljivo in ljubeznjivo gospo. (Dalje prih.)

briga. Nij mi sramota ampak čast, kakor vsakemu, ki je zmožen kako Foersterjevo reč pravilno naučiti ali orgljati.

Prosim vas, gospodje orgljavci in vodje petja, naj vas nikar ne ostraši, ako vam kaka nezmožna glava kaj jednacega oporeka. Ampak s pogumom naprej. Pustimo stare prazne reči in vadimo lepe pesnice Foersterjeve, ki imajo pravega cerkvenega duha. Torej vsa čast g. Foersterju, ko tako neutrudljivo izdaje lepe pesni, ki so cerkvene in narodne. Delajmo tudi mi, da spravimo v cerkve petje, kakor se za cerkev spodobi, zamašimo si mi ušesa pred neomikanim ljudstvom; ako nam še tako sovraštvo žugajo, učimo mladino pesnice cerkvene in narodne. Tisti pa, ki je kropske pevce sovražno hotel v vašem listu karati, ima slab sluh, ne dobro kožico v ušesih, zato slabo sliši.

Ig. L. Zupan, ml.,
vodja petja.

Donace stvari.

— (Kranjski deželni zbor) je bil v soboto kasno po noči sklenen po dolgej in viharnej debati, v katerej je zlasti dr. Zarnik ob priliki Mrhalove stvari marsikatero resnično besedo rekel. Njegov govor prinesemo mi po stenografičnem zapisniku, kakor tudi hočemo dopolniti obširneje poročilo o zadnjih dveh sejah v prihodnjih številkah našega lista.

— (Dijaška beseda.) Uže zadnjič edenkrat omenjena velika beseda na korist ubogim učencem c. kr. velike gimnazije in c. kr. velike realke v Ljubljani, se bode 28. aprila vršila v deželnem gledališču po naslednjem programu: I. del: 1. Ouvertura k operi „Mignon“, zl. A. Thomas, igra vojaška godba. 2. a) Morgengruss, zl. K. Kreutzer, b) Die lust'gen Musikanten, zl. A. F. Riccius, moška zbor. 3. Krst pri Savici, (Vvod), zl. dr. Fr. Prešeren, deklamuje gimnazijalec Fr. Zbašnik. 4. Concertante, zl. L. Maurer za 4 gosli (H. Bassadon, E. Pfefferer, A. Hauffen, E. Terpin), z glasovirom (J. Andolšek). 5. a) V spomladi, zl. V. E. Horak, b) So weit, zl. Engelsberg, moška četverospava, pojo J. Gregorčič, F. Svetek, St. Pirnat in J. Eder. 6. Zigeunerleben, mešani zbor z orkestrom, zl. Rob. Schumann. II. del: 7. Na boj! Moški zbor s četverospavom, zl. Vinko Hendrych. 8. Sonate pathétique, zl. L. van Beethoven za glasovir, igra J. Mašek. 9. So Einer, zl. Anast. Grün, deklamuje realce A. Pfefferer. 10. Ave Maria. Mešani zbor z orkestrom iz „Gorenjskega slavčka“, zl. A. Foester. 11. Kvartet za 4 gosli, zl. L. Maurer (igra 16 dijakov). 12. Spomini na opero „Romeo in Julija“, zl. Ch. Gounod, igra vojaška godba. Razun sl. c. kr. vojaške godbe sodelujejo samo učenci obeh šol pod vodstvom svojih glasbenih učiteljev, gospodov A. Foesterja in Iv. Gerstnerja. Vstopnina: Fotelj 80 kr., sedež v parterji 70 kr., vstop v lože in parter 50 kr., za garnizon in študente 30 kr., sedež na galeriji 50 kr., vstop na galerijo 20 kr. Nadplače se s hvaležnostjo sprejemajo. Kasa se odpre ob polu 7. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnice prej prodaja gospod Till pred škofijo, kjer se morejo tudi nekatere lože dobiti. Glede na dobrodelni namen, katerega ima ta beseda, jej želimo najboljši uspeh ter opozorujemo slavno občinstvo, da se je obilno udeleži.

— (Požar sredi mesta ljubljanskega) je nastal v soboto po polu dne ob

pol 2. v sv. Florijana ulici v Recharjevej hiši. Ogenj sta zanetila, kakor se nam poroča, dva dečka iz „boljših krogov“. Nevarnost je bila velika, ker je gorelo v leseni skladnici nekega ondi stanujočega mizarja. Nakopičeno je bilo mnogo lesa, užgala se je streha bližnjega hleva ter je pogorelo več centov sena, slame itd. Požarna straža je bila a tempo na pogorišču, ter je, kar je bilo v tem slučaju glavna stvar, lokalizirala ogenj ter se je vrlo držala. Vodni cevi napeljeni iz Ljubljani so se jako praktični izkazali. Omeniti moramo še nekatere vrle kmete in fante iz bližine pogorišča, ki so na prvi klic, da gori, na vsomuč pomagali ogenj gasiti. Isto tako so se ženske v prvem momentu vrlo dobro obnašale. Kako pa je sploh to mogoče, da se sredi hiš dovoli imeti komu tako skladnico lesa, to je nerazumljivo. Kaj ko bi bil požar nastal po noči, v tem kraju, kjer je pri hišah toliko lesenega in povsodi hlevi, nad katerimi se nahaja mrva!

— (Požar na Viči.) Na Viči pri Ljubljani je nastal včeraj po polu dne velikanski požar. Zgorelo je naglo 13 hiš in še druga poslopja. Veter je nosil slamnate žarke daleč noter v ljubljansko mesto. Ogromna množica ljudstva je tekla iz mesta na žalostno pozorišče. Ubrani vsled sape nij bilo mnogo moči. Pri tacihi velikih nesrečah pomaga le — gotovo zavarovanje, ne pomagajo vse požarne straže mnogo.

— (Vranska občina) je poslala te dni g. dr. Kočevarju, katerega je za svojega častnega tržana imenovala, krasen diplom z grbom vranske občine, na lici okinčan z narodnimi barvami. Diplom se glasi od besede do besede tako-le: „Blagorodnemu gospodu dr. Stepanu Kočevarju, cesarskemu svetovalcu in c. kr. okrajnemu zdravniku v Celji. Podpisani Vam radostno naznanjamo, da Vas je Vranska občina v znak svojega iskrenega spoštovanja za značajno domoljubje Vaše in neumorno požrtvovalno delavnost za blagost slovenskega naroda za svojega častnega tržana enoglasno imenovala. Občinski odbor. (Podpisi.)

— (V Zatičino) pride za notarja 24. t. m. g. Omahen iz Krškega.

— (Nesreča.) Iz Litije se nam piše 22. t. m.: Včeraj v soboto sta peljala dva fanta iz Podsentjurja Brdičev in Kovačev plov (flos) doli proti Zagorju. Nekoliko pod Zagorjem se jima plov zadene ob neko skalo in se in se prebrne. Brdičev pade v vodo in utone, Kovačev pa skoči na skalo, ki iz vode moli in pričakuje ljudi, ki so kmalu prišli in v smrtnem strahu trepečega rešili. Trupla njegovega tovariša še nijso dobili iz vode.

— (Ogerski „Slovenski Prijatelj“) izhajoč v Pešti v magjarskem duhu in alfabetu ter pisoč v ogersko-slovenskem dialektu tako-le z nami polemiza: „Od štajarske-vogerske meje nekaj se v ednem pismi opomeno od „Prijatelj“-a, štero pismo je pred ništeri tjedni v Ljubljani zhažani novina, „Slovenski Narod“, voprišlo. Pisac dobrovolno guči od „Prijatelj“-a. Napreprisesé pomenkavanje toga lista, vopokaže, kak je ete list za naše slovene potreben. Najvéksa falinga je, kak te pisac napreprisesé, ka je té list v vogrskom dihi pisani. Nasi slovenski brati prek Möre so tak zapelani, ka pred njimi je vse pregrešno, kaj je vogrsko. To je zato tak, ár naša stališča nepoznajo. Vogrskiorság šcé slobošćino za sébe i za vsáki národ i šcé to tak, ka se poleg toga naj ne pokláči ni ednoga drugoga národa jezik. Zato odíri rusa, šteri samo zato svojo oblást povekšáva, nej več i več národom slobošćinopokopa. Dosta bi náči bilo, či bi júnzi slovenje šteli várti, ka je njim vogrin nej protivnik. Eto protivništvo med slovenskom i vogrskom národi neovíjdene roké vžitki držíjo za za svoj hasek.“

Elik sir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker**.
Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter raz-
lične organe in ude z nova okrepi in oživi.
1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—48)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Spomladanska

obleka	od gl. 18 do 36
Zgornje suknje	12 " 28
Menčikovi	14 " 22
Jaketi	10 " 26
Sako	7 " 18
Hodnje suknje	16 " 35
Hlače	4 " 13
Obleka za dečke	8 " 18
Obleka za otroke	4 " 12

Najnovejše
v
gospinjskeje konfekciji

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonova ulica Lukmanova hiša.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno vrše in
nepriстойno brez ugovora nazaj jemlje. (73—8)

JULIJSKA DOLŽA 23 aprila	68 4/4 55
Enotni drž. dolž. v bankovih	73 30
Enotni drž. dolž. v srebru	70 30
Zlata rent	107 25
1880 drž. posojilo	757 30
Akcie narodne banke	135 30
Kreditne akcije	29 65
Londan	10 38
Napoli	6 09
C. k. cekini	14 75
Štebro	63
Državne marke	63